

Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Presentación

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten unha ampla traxectoria dentro da nosa universidade. A principios dos 70 xa se impartían ensinanzas de Ciencias Económicas no antigo Colexio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse na Universidade de Santiago de Compostela. En 1990 segrégase no Campus de Vigo, o que suporá o nacemento da Universidade de Vigo.

No curso 1991/92 iníciase a docencia das licenciaturas de Ciencias Económicas e de Ciencias Empresariais no edificio actual, rexistrándose dos procesos de reforma dos seus plans de estudos nos anos 1995 e 2002. A raíz da promulgación do RD 1393/2007 sobre ordenación das ensinanzas universitariasponse en marcha o proceso de adaptación ao Espazo Europeo de Educación Superior, de tal xeito que, para o curso académico 2009/10, comezarán a impartirse as titulacións de Grao en Administración e Dirección de Empresas e en Economía ás que se refiren estas guías.

Perséguese con elo ofertar unhas titulacións máis adaptadas ao contexto actual, cunha adaptación das metodoloxías docentes orientadas cara a aprendizaxe do alumnado e o desenvolvemento das súas capacidades.

Localización

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo está no Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad.

En caso de precisar información é posible contactar a través das seguintes vías:

Correo - Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserxería)

986 812403 (Secretaría de Alumnado)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnado)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

A Facultade conta cunha importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte ás actividades de investigación,

docencia e extensión universitaria. Resumidamente, hai 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática e un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispón dun salón de actos cun aforo aproximado dunhas 550 persoas , un salón de graos para 60-80 personas, biblioteca con 400 postos de lectura e cafetería-comedor.

A continuación desglósase a información sobre servicios importantes para o alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTADO

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decana: Mª Dolores Garza Gil

Secretaria: Ana de Prado Vázquez

Vicedecana de Calidade: Mª Xosé Rodríguez Vázquez

Vicedecana de Relacións Internacionais: Carmen Otero Neira

Vicedecana de Relacións Institucionais: Lucy Amigo Dobaño

PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito

Materias

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G720V01411	Dereito do traballo e da seguridade social	1c	9
V03G720V01412	Contabilidade de custos	1c	9
V03G720V01413	Dereito procesual penal	1c	6
V03G720V01414	Dereito administrativo II	1c	6
V03G720V01415	Dirección comercial II	1c	6
V03G720V01421	Dereito mercantil I	2c	9
V03G720V01422	Dereito civil III. Familia e sucesións	2c	6
V03G720V01423	Dereito financeiro e tributario I	2c	9
V03G720V01424	Decisións de financiamento	2c	6
V03G720V01425	Análise contable	2c	9

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito do traballo e da seguridade social				
Materia	Dereito do traballo e da seguridade social			
Código	V03G720V01411			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Cabeza Pereiro, Jaime			
Profesorado	Cabeza Pereiro, Jaime Pazos Perez, Alexandre			
Correo-e	jcabeza@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Estudo das principais institucións do Dereito do Traballo e da Seguridade Social, desde unha perspectiva fundamentalmente xurídica e orientada por tanto á formación que nesta materia debe adquirirse no Grao en Dereito.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	A1
Coñecer e interpretar a regulación básica do contrato de traballo.	A2 A3
Coñecer e interpretar as institucións de Dereito colectivo do Traballo.	A2 A3
Coñecer e interpretar as institucións de Seguridade Social.	A2 A3
Manexar acaídamente a lexislación laboral e de Seguridade Social	A3 A4 A5
Aplicar nos conflitos individuais e colectivos as normas legais e pactadas	A3 A4 A5

Contidos

Tema

PARTE I. INTRODUCCIÓN E FONTES

Tema 1. Concepto e ámbito aplicativo da disciplina

Presupostos configuradores. Especial referencia ao traballo por conta allea e a dependencia. O traballo autónomo. O Estatuto do Traballador Autónomo. O traballador autónomo economicamente dependente. Exclusiones legais. Traballos familiares e servizos benévolos. Conselleiros de sociedades. Funcionarios públicos e demais persoal estatutario. Prestacións persoais obrigatorias. Transportistas. Relacións laborais de carácter especial. Persoal de alta dirección e asimilados. Servidores do fogar familiar. Penados nas institucións penais. Deportistas profesionais. Artistas en espectáculos públicos. Representantes de comercio. Similitude e diferenzas cos axentes mercantís. Traballadores con discapacidade en centros especiais. Avogados en despachos profesionais. Médicos residentes. Outras. Referencia a traballos singulares. Especial consideración ás sociedades laborais e as cooperativas de traballo asociado

Tema 2. Fontes do Dereito do Traballo

Lexislación estatal. A Constitución.- Normas con rango de lei.- Regulamentos.- Normativa das Comunidades Autónomas.- O ámbito de aplicación da Lei do Reino de España. O Regulamento Comunitario 593/2008 (Roma I). O art. 1.4 ET. Normas colectivas. O convenio colectivo. Concepto.- O art. 37 da Constitución. Eficacia do convenio.- Tipoloxía de convenios. Remisión. Lexislación supraestatal. Tratados bilaterais e multilaterais.- Convenios e Recomendacións do OIT.- Normativa da Unión Europea. Outras fontes. Usos e costumes profesionais.- A xurisprudencia e a doutrina xudicial.- Os principios xerais do dereito.- Principios laborais: Respecto aos mínimos, norma máis favorable, condición máis beneficiosa, irrenunciabilidade de dereitos, pro traballador.- O Dereito común.

PARTE II. A RELACIÓN INDIVIDUAL DE TRABALLO

Tema 3. O contrato de traballo

Concepto.- Partes: traballador e empresario.- Capacidade do traballador. A idade.- Estranxeiros e nacionais de Estados membros da Unión Europea.- Nulidade do contrato.- Forma. Presunción de contrato. Copia básica e dereitos de información do traballador.- Período de proba.

Tema 4. Intermediación, empregabilidade, fomento do emprego e relacións triangulares de traballo

Intermediación e empregabilidade. Colectivos de atención prioritaria. Servizos públicos de emprego e axencias de colocación.- Fomento do emprego. Incentivos.- Relacións triangulares de traballo. A descentralización produtiva. Concepto e tipoloxía.- Contratas e subcontratas. Responsabilidade laboral, administrativa e de Seguridade Social. Dereitos informativos.- Cesión de traballadores e tráfico de man de obra.- Empresas de traballo temporal. Requisitos. Contrato de posta a disposición. Contrato de traballo. Relación do traballador coa empresa usuaria.- Sucesión da empresa. Concepto. Responsabilidades solidarias. Facultades dos representantes legais.

Tema 5. Modalidades de contrato de traballo

Contratos indefinidos.- Particularidades en caso de traballo fixo descontinuo.- Cláusulas específicas en contratos indefinidos con incentivos por colectivos. Contratos formativos.- Formación en alternancia con traballo retribuído.- Desempeño de actividade laboral para a adquisición de práctica profesional. Contratos temporais estruturais.- Circunstancias da produción.- Substitución. Contratos temporais de fomento do emprego.- Persoas con discapacidade.- De substitución. Regras xerais aplicables a todos os contratos temporais. Contrato a tempo parcial.- Concepto. Forma.- Voluntariedade. Tránsito á xornada completa e viceversa.- Horas complementarias. O traballo a distancia. Teletraballo

Tema 6. Obrigas e dereitos básicos do traballador

Prestación do traballo.- Dilixencia e rendemento normal.- Obediencia e desobediencia lexisima.- A non concorrencia. Pactos de exclusividade e de permanencia.- Invencións [de servizo] e dereitos de explotación da propiedade intelectual.- Dereitos básicos. Respecto á dignidade, intimidade e protección de datos do traballador e igualdade de trato. Especial atención aos medios telemáticos de vixilancia e control.- O acoso por razón de sexo e o acoso sexual. O acoso moral.- Non discriminación por razón de xénero. Discriminacións directas e indirectas.- Ocupación efectiva.- Formación e promoción profesionais.- Protección de denunciante.

Tema 7. A retribución	Concepto. Clases de salarios. Non discriminación por razón de xénero. Presunción de salario.- Percepcións non salariais.- Estrutura salarial. Salario base e complementos salariais.- Salario mínimo interprofesional.- Absorción e compensación.- Gratificacións extraordinarias.- Pago do salario. Mora e anticipos. Documentación.- Aseguramento do pago. O Fondo de Garantía Salarial. Os créditos salariais preferentes. En caso de concurso. Protección procesual común do salario. Inembargabilidade.
Tema 8. A prevención de riscos laborais	A prevención de riscos laborais. A LPRL e a súa normativa de desenvolvemento.- Dereitos e deberes.- Servizos de prevención.- Consulta e participación dos traballadores.- Responsabilidades.
Tema 9. Tempo de traballo	Regulación da xornada de traballo común. Xornada máxima.- Tempos de traballo e tempos de descanso. O dereito á desconexión dixital. Xornadas especiais. Horas extraordinarias. Distribución do tempo de traballo e do descanso. O calendario laboral.- O horario.- Traballo nocturno e a quendas. Descansos semanais e festivos.- Vacacións anuais.- Permisos e outras ausencias do traballo. Xornada e conciliación da vida familiar e laboral. Expedientes de regulación temporal de emprego (remisión tema 12).
Tema 10. O poder de dirección do empresario e o ius variandi	O poder de dirección do empresario. Concepto.- Vixilancia e control da actividade laboral, utilización de medios telemáticos e dereitos fundamentais do traballador.- A clasificación profesional. O grupo profesional.- O encadramiento e a polivalencia funcional. Mobilidade funcional. Horizontal e vertical. Límites Mobilidade xeográfica. Traslados. Desprazamentos. Referencia aos desprazamentos transnacionais. Modificación substancial das condicións de traballo.
Tema 11. Suspensión do contrato	Concepto e efectos xerais. Reserva de posto e suspensión do salario. Causas de suspensión: Mutuo acordo e causas validamente consignadas no contrato.- Incapacidade temporal e incapacidade permanente.- Nacemento, adopción, garda con fins de adopción ou acollemento.- Risco durante o embarazo e lactancia natural.- Cargo público representativo e excedencia forzosa. Funcións sindicais.- Privación de liberdade e prestacións persoais obrigatorias.- Suspensión disciplinaria.-Suspensións colectivas. Redución temporal de xornada ou suspensión temporal por causas económicas, técnicas, organizativas e de produción. Forza maior temporal. Mecanismo Rede de Flexibilidade e Estabilización do emprego.- Folga e lockout.- Vítima de violencia de xénero. Excedencias: Forzosa.- Voluntaria.- Para coidado de fillos e para coidado de familiares.
Tema 12. A extinción do contrato	Introdución. Concepto. Causas. O recibo de liquidación. Por cumprimento e por vontade das partes. Por causas validamente pactadas.- Expiración do termo.- Por mutuo acordo. Por desaparición ou incapacidade dunha das partes. Por causas que atinxen ao empresario.- Por causas que atinxen ao traballador. Por vontade unilateral do traballador. Dimisión e abandono.- Resolución *causal por decisión do traballador. Por vontade unilateral do empresario. O concepto de despedimento.- Tipoloxía.
Tema 13. O despedimento	O despedimento disciplinario e a potestade disciplinaria. Causas xustas (estatutarias e extraestatutarias).- Forma. Carta de despedimento, audiencia a delegados sindicais e expediente contraditorio. Outras.- Cualificación e efectos. Procedente, improcedente e nulo.- O caso do despedimento tácito.- Outras sancións. Legalidade e tipicidade. Límites legais. Formalidades. Prescrición das infraccións. O despedimento por causas obxectivas. Concepto e causas.- Requisitos e forma.- Cualificación e efectos. O despedimento colectivo. Concepto e causas.- O procedemento de regulación de emprego. Cualificación e efectos
PARTE III. DEREITO COLECTIVO DO TRABALLO	A liberdade sindical. Concepto.- Ámbito subxectivo.- As asociacións empresariais como suxeitos excluídos.- Contido esencial e adicional.- Tutela da liberdade sindical.
Tema 14. Liberdade sindical e dereito de asociación empresarial	Sindicatos e organizacións empresariais. Réxime xurídico. Representatividade sindical e acción sindical. A maior representatividade e a suficiente representatividade.- A representatividade empresarial.

Tema 15. Participación dos traballadores na empresa	Representación estatutaria. Delegados de persoal e comités de empresa.- Comité conxunto e comité intercentros.- Comités de empresa europeos.- Competencias dos representantes. Garantías e prerrogativas. Representación sindical. Seccións sindicais e delegados sindicais. Asemblea de traballadores.
Tema 16. A negociación colectiva	Suxeitos negociadores e ámbitos persoal, funcional, territorial e temporal. A lexitimación para negociar e as unidades de negociación.- A concorrencia de convenios.- Duración e sucesión de convenios.- A negociación colectiva extraestatutaria.- Os acordos de empresa. O proceso de negociación dos convenios. Solicitude de negociación e constitución da comisión negociadora.- Validez. Forma, rexistro e publicación dos convenios.- Control da ilegalidade ou lesividade. Adhesión e extensión. O contido dos convenios e a súa administración. Contido mínimo.- Contido normativo e obrigacional.- Interpretación e aplicación do convenio.
Tema 17. Conflitos colectivos e procedementos de solución	Medidas de conflito colectivo. O dereito de folga. Fontes reguladoras. Titularidade e límites: folgas ilegais e folgas ilícitas ou abusivas. Procedemento de desenvolvemento. Efectos. Folgas en servizos esenciais.- O peche patronal. Procedementos de solución de conflitos colectivos. Especial referencia aos procedementos de conciliación, mediación e arbitraje e ao procedemento de conflito colectivo.
PARTE IV. DEREITO DA SEGURIDADE SOCIAL Tema 18. O Sistema de Seguridade Social	Estrutura do sistema de Seguridade Social. O modelo constitucional de Seguridade Social.- Nivel profesional ou contributivo.- Nivel asistencial ou non contributivo.- Réxime Xeral e Réximes Especiais da Seguridade Social. Xestión da Seguridade Social. Entidades xestoras e servizos comúns.- Entidades colaboradoras. Actos de encadramento. Inscripción, afiliación, altas e baixas. Financiamento do Sistema de Seguridade Social. En particular, no Réxime Xeral. O deber de cotización. Bases, tipos e cuotas
Tema 19. A acción protectora no Réxime Xeral da Seguridade Social	Riscos profesionais e riscos comúns. Accidente de traballo, enfermidade profesional, enfermidade común e accidente non laboral. u enfermidade grave.- Tipoloxía e extensión da acción protectora. Definición, requisitos de acceso e contía: Asistencia sanitaria. Incapacidade temporal. Maternidade, paternidade, risco durante o embarazo e a lactancia e cancro ou enfermidade grave de menor. Incapacidade permanente. Xubilación. Morte e supervivencia. Protección á familia. Desemprego.
Tema 20. A Administración de Traballo e a Xurisdicción Social	Remisión.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	50	27.5	77.5
Estudo de casos	12.5	12.5	25
Exame de preguntas obxectivas	1.5	41	42.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	1.5	41	42.5
Estudo de casos	12.5	25	37.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnóstico e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Lección maxistral	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Para a atención das titorías, utilizaranse medios non presenciais -fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores da Universidade de Vigo e correos electrónicos, foros e outros medios telemáticos-. As titorías do profesorado da materia e/ou o correo electrónico no que poden solicitarse poden consultarse na páxina web da Facultade nas seguintes ligazóns, en función do docente da materia -no Grao ou no PCEO- a quen se solicita orientación: Prof. ^a Francisca Fernández Prol http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/francisca-fernandez-prol/ Prof. ^a M. ^a Jesús Castro Batán http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/maria-jesus-castro-batan/ Prof. Eduardo González Gil http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/eduardo-gonzalez-gil/ Prof. ^a Marta Fernández Prieto http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/marta-fernandez-prieto/
Estudo de casos	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Para a atención das titorías, utilizaranse medios non presenciais -fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores da Universidade de Vigo e correos electrónicos, foros e outros medios telemáticos-. As titorías do profesorado da materia e/ou o correo electrónico no que poden solicitarse poden consultarse na páxina web da Facultade nas seguintes ligazóns, en función do docente da materia -no Grao ou no PCEO- a quen se solicita orientación: Prof. ^a Francisca Fernández Prol http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/francisca-fernandez-prol/ Prof. ^a M. ^a Jesús Castro Batán http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/maria-jesus-castro-batan/ Prof. Eduardo González Gil http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/eduardo-gonzalez-gil/ Prof. ^a Marta Fernández Prieto http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/marta-fernandez-prieto/

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas de elección múltiple. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. As probas de tipo test inclúen tamén preguntas de carácter práctico para avaliar as competencias adquiridas en estudos de casos/análises de situacións e, no seu caso, en titorías en grupo. Resultado de aprendizaxe: coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	40	A1 A2 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación de as competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre diferentes temas. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia en unha resposta extensa. Resultado de aprendizaxe: coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	40	A1 A2 A4 A5
Estudo de casos	Resolución e entrega en prazo dos estudos de casos que posteriormente serán obxecto de resolución na aula. Se avaliarán aleatoriamente dúas das prácticas esixidas. Resultado de aprendizaxe: coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	20	A3 A4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos/as poden optar entre dous sistemas de avaliación: 1. Sistema de avaliación continua 2. Sistema de avaliación final

1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN CONTINUA 1ª EDICIÓN DE ACTAS

Para acollerse ao sistema de avaliación continua e aprobar a materia mediante este sistema, o alumno/a deberá cumprir os dous requisitos seguintes:

1. Acreditar asistencia a un 80% das clases maxistras e grupos medianos-, sen que, salvo casos excepcionais -ej. enfermidades de longa duración verificadas con informe médico-, se permita xustificar a ausencia.
2. Obter unha cualificación de cinco ou superior como nota media que resulte dos tres tipos de probas de avaliación que se realizarán ao longo do cuatrimestre, debendo obter unha cualificación non inferior a 4 en cada unha das probas para poder facer media a efectos de aprobar a materia mediante o sistema de avaliación continua. Se o alumno obtivo menos dun 4 nalguna das tres probas, a cualificación que figurará nas actas da avaliación de decembro/xaneiro será a de

suspense (máximo 4.9). No entanto, poderá continuar en avaliación continua na avaliación correspondente á 2ª edición de actas (xuño-xullo).

Para estes efectos, unha vez superado o prazo dun mes, desde o comezo do cuadrimestre no que se imparte a materia, poderá habilitarse un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

AVALIACIÓN 1ª edición de actas (decembro/xaneiro): A nota final será o resultado da suma das cualificacións acadadas nas seguintes probas obrigatorias:

1. Exame de preguntas obxectivas (40% da nota final). Previsiblemente no mes de outubro, os alumnos/as realizarán un exame de preguntas obxectivas con preguntas pechadas de elección múltiple (sinalando unha resposta entre un número limitado de posibilidades). A citada proba tipo test incluírá preguntas de carácter teórico (contidos propios das clases maxistras) e de carácter práctico (contidos propios de grupos medianos) dos temas 1 a 9-10 da guía docente.
2. Estudo de casos (20% de a nota final). No marco dos grupos medianos, formularanse distintas tarefas (estudo de casos) que deberán ser entregadas, todas elas, segundo os prazos previstos no cronograma previamente facilitado. Procederase á corrección das devanditas tarefas na aula. Con todo, a efectos de cualificación, seleccionaranse dúas tarefas - idénticas para todos os alumnos/as entre as tarefas formuladas-. No entanto, se o/a alumno/a non entregou en prazo únicamente un dos supostos prácticos requiridos, ofreceráselle a posibilidade de continuar no sistema de avaliación continua substituíndo esa entrega pola realización do caso práctico no exame final, avaliándose esa proba, no seu caso, como unha tarefa máis das que o alumno debe realizar nos grupos medianos, en substitución da que non fose puntualmente entregada.
3. Exame de preguntas de desenvolvemento (40% de a nota final). Na data oficialmente sinalada para a avaliación da materia en decembro-xaneiro, os alumnos/as realizarán unha proba de respostas de desenvolvemento dos temas 10-11 a 19 da guía docente. Para aprobar o exame requírese que ningunha das respostas ás preguntas de desenvolvemento sexa cualificada cun 0.

Se o alumno obtivo menos dun 4 no exame de preguntas obxectivas ou no estudo de casos, permitiráselle presentarse na convocatoria de decembro-xaneiro, ademais de ao exame de preguntas de desenvolvemento, á parte que teña suspensa no exame que se realice para alumnado que non se acolla á avaliación continua. Nesta avaliación, o exame constará de dúas partes -unha teórica, de preguntas de desenvolvemento e outra práctica, con un estudo de casos-. Non haberá proba tipo test, polo que, se a proba suspensa é o exame de preguntas obxectivas, deberá examinarse do contido dos temas 1 a 9-10 mediante unha proba de preguntas de desenvolvemento, que avalía as seguintes competencias: CB1, CB2, CB4, CB5, CG1 y CE9, manténdose a porcentaxe do 40% da cualificación final para esta parte da proba. O exame dos temas 10-11 a 19 ponderarase igualmente nun 40% da nota final. Para aprobar o exame de cada parte requírese que ningunha das respostas ás preguntas de desenvolvemento sexa cualificada cun 0. E se a proba suspensa é a correspondente a o estudo de casos, deberá realizar a parte do exame correspondente ao estudo de casos, que computará o 20% da cualificación final e na que se avalían as seguintes competencias: CB3, CB4, CG3, CG4, CE10, CT1 y CT5.

Se o alumno de avaliación continua ten algunha das probas suspensa cunha cualificación inferior a catro, a cualificación que figurará na primeira edición de actas será a de suspense (máximo 4.9), aínda que a cualificación media que obteña sexa superior a 5. Se o alumno/a non se presenta a algunha das partes en decembro/xaneiro, a cualificación que figurará nas actas da primeira avaliación será a de non presentado/a. Nestes casos, na 2ª edición de actas (convocatoria de xuño/xullo), o alumno deberá examinarse da proba ou probas nas que non obteña unha cualificación mínima de 5.

No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios alumnos calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN CONTINUA 2ª EDICIÓN DE ACTAS

Se o alumno/a obtivese unha cualificación superior a 5 nalgunha das probas obrigatorias desenvolvidas durante o primeiro cuadrimestre (exame de preguntas obxectivas, estudo de casos ou exame de preguntas de desenvolvemento) pero non conseguise aprobar a asignatura na primeira edición de actas (decembro/xaneiro), poderá conservar na segunda edición (avaliación de xuño-xullo) a cualificación das probas aprobadas e examinarse únicamente da parte suspensa.

Na avaliación de xuño-xullo, que terá lugar na data oficialmente sinalada, o exame constará de dúas partes -unha teórica, de preguntas de desenvolvemento e outra práctica, con un estudo de casos-. O estudante sometido a avaliación continua quedará exento das preguntas de desenvolvemento que se correspondan coa parte do temario da guía docente que teña aprobado e/ou, no seu caso, do estudo de casos. Aínda que a parte suspensa sexa a correspondente ao exame de preguntas obxectivas, na segunda edición de actas o exame correspondente aos temas 1 a 10 será de preguntas de desenvolvemento. Para aprobar o exame de cada parte requírese que ningunha das respostas ás preguntas de desenvolvemento sexa cualificada cun 0.

A nota obtida na avaliación continua non se conservará para convocatorias de cursos académicos posteriores. O alumno/a deberá someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios alumnos calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.

3. SISTEMA DE AVALIACIÓN FINAL 1ª e 2ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

O alumno/a que non cumpra os requisitos para acollerse a o sistema de avaliación continua ou que opte por non facelo, terá dereito a ser avaliado mediante un exame final que representa o 100% de a cualificación en a materia. O citado exame final constará de dúas probas:

1. Exame de preguntas de desenvolvemento (80% de a nota final). Competencias avaliadas: CB1, CB2, CB4, CB5, CG1 y CE9. Para aprobar o exame requírese que ningunha das respostas ás preguntas de desenvolvemento sexa cualificada cun 0.
2. Estudo de casos (20% da nota final). Competencias avaliadas: CB3, CB4, CG3, CG4, CE10, CT1 y CT5.

Na convocatoria de fin de carreira, o alumno deberá acollerse necesariamente ao sistema de avaliación final.

O exame final terá lugar, nas convocatorias de fin de carreira e na primeira e segunda edición de actas, na data, horario e lugar especificados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico e documentación concordante.

As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

De ser necesario, por motivos excepcionais, modificar ou precisar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións ou precisións publicaranse no mesmo soporte telemático.

No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios alumnos calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.

En todos os casos, as probas indicadas permitirán acadar o seguinte resultado de aprendizaxe: coñecer, comprender, interpretar e analizar críticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ, F. y GARCÍA MURCIA, J., **Derecho del Trabajo**, última edición,

CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, última edición,

ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, Mª E., **Derecho del Trabajo**, última edición,

AA.VV., **LEGISLACIÓN: Legislación laboral y de Seguridad Social**, última edición,

AA.VV., **LEGISLACIÓN: Legislación Social Básica**, última edición,

AA.VV. (Coord. FERNÁNDEZ DOCAMPO, Mª.B. y FERNÁNDEZ PROL, F.), **Casos prácticos de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social**, última edición,

Bibliografía Complementaria

OJEDA AVILÉS, A., **Derecho Sindical**, última edición,

MONTOYA MELGAR, A., **Derecho del Trabajo**, última edición,

RAMÍREZ MARTÍNEZ, J. M., SALA FRANCO, T. y otros, **Curso de Derecho del Trabajo**, última edición,

SALA FRANCO, T., ALBIOL MONTESINOS, I., **Derecho Sindical**, última edición,

BLASCO LAHOZ, J.F., **Seguridad Social. Régimen general, Regímenes Especiales y prestaciones no contributivas**, última edición,

RODRÍGUEZ RAMOS, M.J., GORELLI HERNÁNDEZ, J. y VÍLCHEZ PORRAS, M., **Sistema de Seguridad Social**, última edición,

VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, J.L., MOLINA NAVARRETE, C., QUESADA SEGURA, R., **Manual de Seguridad Social**, última edición,

AA.VV., **Legislación Laboral y de Seguridad Social**, última edición,

AA.VV., **Código de la Seguridad Social**, última edición,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xurisdicións contenciosa-administrativa e social/O03G081V01604

Libre circulación de traballadores e políticas sociais europeas/O03G081V01912

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contabilidade de custos				
Materia	Contabilidade de custos			
Código	V03G720V01412			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Docampo Barrueco, José María			
Profesorado	Docampo Barrueco, José María Ruiz Blanco, María Silvia			
Correo-e	docampo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxecto básico o tratamento da información para a valoración das existencias, a planificación e o control da actividade das organizacións e a información contable para o proceso de toma de decisións. A materia está orientada basicamente sobre empresas industriais, no seu ámbito interno, coa análise do proceso produtivo da empresa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Recoñecer aos usuarios da información e as súas particulares necesidades informativas.	
Aplicar modelos contables de custos sobre a base da realidade empresarial a analizar.	
Aplicar técnicas presupuestarias para a planificación da actividade da empresa.	
Construír un sistema de información para toma de decisións.	

Contidos

Tema
1. Introducción ao custo. Conceptos básicos
2. El comportamiento de los costes
3. O custo dos materiais
4. O custo de persoal
5. Os custos indirectos de produción
6. O custo de oportunidade dos recursos financeiros. Os custos do período
7. A produción múltiple: Producción común e produción conxunta
8. Os custos por ordes de traballo ou pedido
9. Os custos por procesos
10. O sistema de custos baseado nas actividades (ABC)
11. O sistema de custos variables
12. Os custos predeterminados. Orzamentos e estándares
13. Toma de decisións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	35	65	100
Saídas de estudo	2	2	4
Lección maxistral	37	60	97
Resolución de problemas e/ou exercicios	3.5	20.5	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas	Proposta de exercicios en seminarios prácticos, con resolución guiada polo profesor e tras o previo desenvolvemento de casos similares por parte dos alumnos.
Saídas de estudo	Visitas a empresas para coñecer o seu proceso produtivo
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do docente, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Control da aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Nos seminarios prácticos, o alumno ten a posibilidade de resolver todas as dúbidas que poden xurdirlle no seu traballo en casa e na aula. O horario e o procedemento de solicitude das tutorías será indicado na Moovi da materia.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia. Estas probas son presenciais.	65	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias. Esíxese un nivel mínimo en teoría e en práctica da devandita proba para superar a convocatoria. Valorarase contido e forma da proba escrita.	35	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Esta guía é aplicable en docencia exclusivamente presencial. A nota da avaliación continua terá vixencia para as convocatorias que dá dereito a matrícula de cada curso académico. A nota final do curso (para primeira e segunda oportunidade) será a maior de: a) suma da nota obtida nas probas de avaliación realizadas ao longo do cuatrimestre (cunha ponderación do 65% sobre o total), e da nota obtida nunha última proba que coincidirá coa data da avaliación global en primeira oportunidade (cunha ponderación do 35% do total), exixírase nesta última proba unha nota mínima de 2,5 puntos, e b) nota obtida na proba da avaliación global.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, a presencialidade total ou híbrida, os medios para traballar en grupo, etc.

Si no proceso de corrección das distintas probas de avaliación, incluída a final, o equipo docente o considerase necesario, poderase convocar ao alumnado afectado a ler e aclarar os contidos da proba realizada.

As datas e horas das probas de AG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>.

Conductas inadecuadas o pouco respetuosas para a convivencia en el aula afectarán a la valoración final, polo que recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mallo, C.; Kaplan, R.; Meljem, S; Giménez, C., **Contabilidad de Costos y Estratéxica de Gestión**, Prentice Hall,
Fullana Belda, C.; Paredes Ortega, J.L., **Manual de Contabilidad de costes**, Delta,
Aibar Guzman, B. y Aibar Guzman, C., **Contabilidad de Costes y Gestión. Teoría y práctica**, Ibergarceta publicaciones SL, 2022
Buenúa Carrillo, D.; García Meca, E., **Casos prácticos de Contabilidad de gestión**, Pirámide, 2016
Vacas Guerrero, C.; Bonilla Priego, M.J.; Santos Cebrián, M.; Avilés Palacios, C., **Contabilidad de costes**, Pirámide, 2019

Bibliografía Complementaria

Azparren Pérez, M.R., **Manual de contabilidad de costes**, Universidad pública de Navarra,
AECA, **Principios de Contabilidad de Gestión**, AECA,

Alvarez-Dardet Espejo, M.C.; Gutiérrez Alonso, F., **Contabilidad de gestión. Cálculo de costes**, Pirámide,
Drury, C., **Management and Cost Accounting**, Chapman and Hall. Londres,
Mallo, C.; Rocafort, A. (Ed.), **Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Contabilidad de gestión y de costes**, Profit, 2014
Ripoll, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**, Profit, 2011
Hornngren, CH. y otros, **Cost Accounting: a managerial emphasis**, Pearson, 2014

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Auditoría/V03G020V01901

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Análise contable/V03G020V01601

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito se imparte no 1º cuatrimestre do 4º curso e o profesor responsable é José maría Docampo Barrueco.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito procesual penal				
Materia	Dereito procesual penal			
Código	V03G720V01413			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Teixeira Rodríguez, Xulio			
Profesorado	Cachaldora Calderón, Xosé Antón Teixeira Rodríguez, Xulio			
Correo-e	xteixeira@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	Na materia Dereito Procesual Penal estúdanse as institucións básicas do proceso penal, como instrumento tendente á investigación e axuizamento das condutas delituosas, así como o funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O coñecemento por parte do estudante das institucións básicas do proceso penal así como familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.	A2 A3 A4 A5

Contidos

Tema	
PARTE PRIMEIRA: CONCEPTOS XERAIS E PRESUPOSTOS PROCESUAIS	Lección 1. O PROCESO PENAL 1. Evolución histórica. 2. Os sistemas procesais penais. 3. Fontes. 4. As diversas funcións do proceso penal. Lección 2. ESTRUCTURA E PRINCIPIOS INFORMADORES 1. Estrutura do proceso de declaración. 2. Principios informadores: Xuíz legal. Contradición. Igualdade. Legalidade e oportunidade. Principio acusatorio. Principio de proporcionalidade. Principios de oralidade, inmediatez e publicidade. Lección 3. A COMPETENCIA 1. Presupostos procesuais relativos ao órgano xurisdiccional. Xurisdición. 2. Competencia obxectiva. 3. Competencia funcional. 4. Competencia territorial. 5. A conexión. Lección 4. AS PARTES NO PROCESO PENAL 1. Concepto e clasificación. 2. Partes acusadoras. 3. Partes acusadas. 4. As partes civís no proceso penal.

PARTE SEGUNDA: DESENVOLVEMENTO DO
PROCESO PENAL

Lección 5. FORMAS DE INCOACIÓ

1. A denuncia. 2. O ateigado. 3. A querela. 4. Formas especiais de incoación.

Lección 6. A FASE DE INSTRUCIÓN

1. A Investigación preliminar. 2. A instrución xudicial: concepto e clases. Regras xerais sobre o procedemento. 3. Formulación da imputación polo Xuíz: concepto e significado. Formas de realizar a imputación nos distintos procesos ordinarios.

Lección 7. DILIXENCIAS DE INVESTIGACIÓ

1. Concepto e diferenciación cos actos de proba. 2. Dilixencias para a identificación do delincuente e das súas circunstancias persoais. 3. Dilixencias sobre o corpo do delito. 4. Inspección ocular. 5. Reconstrución dos feitos. 6. Declaración do investigado. 7. Declaracións testificais. 8. Ditames periciais. 9. Outras dilixencias de investigación.

Lección 8. DILIXENCIAS DE ANTICIPACIÓ E ASEGURAMIENTO DA PROBA

1. Proba anticipada e proba preconstituída. Dilixencias para a obtención e aseguramento de fontes de proba. 2. A entrada e rexistro domiciliario. 3. Intervención de comunicacións persoais. 4. Inspeccións e intervencións corporais. 5. Probas alcoholométricas.

Lección 9. AS MEDIDAS CAUTELARES E DE PROTECCIÓN

1. Concepto, características e presupostos. 2. Medidas cautelares persoais: A Detención. Control xudicial das detencións ilegais: o procedemento de habeas corpus. A prisión preventiva. A liberdade provisional. 3. Medidas cautelares limitativas de dereitos. 4. Medidas de protección: orde de afastamento. Orde de protección. 5. Medidas cautelares reais.

Lección 10. A FASE INTERMEDIA

1. A denominada "fase intermedia": función. 2. Desenvolvemento da fase intermedia nos distintos procesos ordinarios. 3. O sobresemento. 4. A apertura do xuízo oral. 5. Os escritos de calificacións provisionais. 6. A conformidade.

Lección 11. O XUÍZO ORAL

1. Actos previos ao xuízo. 2. As "cuestións previas". 3. Práctica da proba. 4. As calificacións definitivas. 5. A "tese" de desvinculación do órgano xurisdiccional (artigo 733 LECrim). 6. Informes e última palabra. 7. A suspensión do xuízo oral.

Lección 12. A SENTENZA PENAL

1. Estrutura e forma. 2. Requisitos. 3. A valoración da proba: presunción de inocencia e principio in dubio pro reo.

Lección 13. EFECTOS DO PROCESO

1. Efectos xurídicos: a "cousa xulgada": concepto e fundamento. Presupostos e límites. Tratamento procesual. 2. Impugnación da cousa xulgada: O proceso de revisión. O recurso de anulación.

PARTE TERCEIRA: O SISTEMA DE RECURSOS

Lección 14. CONSIDERACIÓNS XERAIS. OS RECURSOS INTERLOCUTORIOS

1. O dereito ao recurso no proceso penal. 2. Clases de recursos. 3. Efectos. 4. Recurso de reforma. 5. Recurso de súplica. 6. Recurso de queixa: modalidades da queixa.

Lección 15. O RECURSO DE APELACIÓ

1. Concepto, natureza, competencia e lexitimación. 2. O recurso de apelación contra autos. 3. O recurso de apelación contra sentenzas.

Lección 16. O RECURSO DE CASACIÓ

1. Concepto, natureza, competencia e lexitimación. 2. Resolucións contra as que procede. 3. Motivos de casación. 4. Procedemento.

PARTE CUARTA: A EXECUCIÓN PENAL

Lección 17. A EXECUCIÓN DE PENAL

1. A execución penal. 2. Execución de penas privativas de liberdade. Suspensión da execución. Liberdade condicional. 3. As medidas de seguridade privativas de liberdade. 4. Penas privativas de dereitos e penas accesorias. 5. Medidas de seguridade non privativas de liberdade. 6. Penas de contido patrimonial. 7. Execución da condena por responsabilidade civil.

PARTE QUINTA: TIPOLOGÍA DE PROCESOS PENAIS

Lección 18. PROCESOS ORDINARIOS

1. O proceso por delitos graves. 2. O proceso abreviado. 3. O procedemento para o xuízo por delitos leves.

Lección 19. PROCESOS PENAIS ESPECIAIS E CON ESPECIALIDADES

1. O proceso ante o xurado. 2. O axuízamento rápido de delitos e faltas. 3. O proceso de menores. 4. Outros procesos especiais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	31.5	61	92.5
Estudo de casos	15.7	30	45.7
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Traballo	1.5	4.8	6.3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. O traballo na lección maxistral DEBERÁ ser complementado pola/o estudante con traballo autónomo. Ademais, valorarase especialmente a participación activa e fundamentada da/o estudante nas clases maxistras.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. O traballo DEBERÁ ser complementado pola/o estudante con traballo autónomo. Ademais, valorarase especialmente a participación activa e fundamentada da/o estudante nas clases.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse as consultas dos estudantes relacionadas coas dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos da materia. Así mesmo, proporcionaráselles orientación e motivación no proceso de aprendizaxe. As tutorías poderanse realizar tanto presencialmente como mediante a utilización de medios non presenciais -fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores da Universidade de Vigo e correos electrónicos, foros e outros medios telemáticos-.
Estudo de casos	Atenderanse as consultas relacionadas coas dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos da materia e o estudo de casos. Así mesmo, proporcionaráselles orientación e motivación no proceso de aprendizaxe. As tutorías poderanse realizar tanto presencialmente como mediante a utilización de medios non presenciais -fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores da Universidade de Vigo e correos electrónicos, foros e outros medios telemáticos-.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizarase unha proba tipo test dos temas 1 a 8 da guía docente, na data indicada pola profesora. A nota desta proba constituirá o 30% da nota final. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.	30	A2

Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data indicada no cronograma, realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. A nota desta proba constituirá o 30% da cualificación final. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	30	A2 A3
Exame de preguntas de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames realizarase un exame escrito, dos temas 9 a 19 da guía docente. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	30	A2 A4 A5
Traballo	As/os estudantes realizarán un traballo en grupo, que se asignará ao principio do cuadrimestre. Devandito traballo será exposto e debatido nas clases prácticas. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	10	A2

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (maio/xuño):

A/o estudante debe elixir entre dous sistemas de avaliación: a) Sistema de avaliación continua b) Sistema de avaliación final.

Unha vez transcorrido un mes, desde o inicio do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de dez días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

a) Avaliación continua:

Para acollerse ao sistema de avaliación continua e aprobar a materia mediante este sistema, a/o estudante deberá acreditar asistencia a un 80% das clases maxistras e grupos medianos, sen que, salvo casos excepcionais -ex. enfermidades de longa duración verificadas con informe médico-, permítase xustificar a ausencia. O sistema de avaliación continua consistirá en:

1. Unha proba teórica tipo test dos temas 1 a 8 da guía docente, que se realizará nas datas indicadas ao comezo do cuadrimestre. A nota obtida nesta proba representará o 30% da calificación final. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua é necesario obter un 5 sobre 10 en proba tipo test.
2. Unha proba práctica escrita, que se realizará nas datas indicadas ao comezo do cuadrimestre, consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua é necesario obter un 5 sobre 10 na proba práctica.
3. **Examen de preguntas de desenvolvemento** dos temas 9 a 19 da guía docente, que se realizará na data e o horario especificado no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico. A nota obtida nesta proba representará o 30% da calificación final. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua é necesario obter un 5 sobre 10 no exame.
4. A realización dun **traballo en grupo**, que será exposto e debatido durante as clases prácticas. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua o estudante deberá entregar, exposto e debatido o seu traballo en clase. Así mesmo, na avaliación continua se valorará positivamente a participación activa e fundamentada nas clases, nos foros de discusión da materia e noutras actividades organizadas polas docentes responsables da materia. A nota obtida polo traballo e a participación activa representará o 10% da calificación final.

A nota final da materia será o resultado da **suma das cualificacións obtidas en avaliación continua**. No caso de que sexa necesario realizar a unha/ou ou varias/vos estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación. A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso*académico.

b) Exame final:

- A/o estudante, que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo, realizará un **exame final**. Este exame representa o 100% da calificación da materia.
- O exame constará de dous partes:
 - Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 70% da calificación final.
 - Competencias que se avaliarán: CB2, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
 - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.
 - Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final.
 - Competencias que se avalían: CB2, CB3, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
 - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, a/o estudante terá que **aprobar a proba teórica e a proba práctica**.
- No caso de que sexa necesario realizar a unha/ou ou varias/vos estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.
- A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico.

2. Segunda oportunidade (xullo):

- Si o alumno/a obtívese unha calificación superior a 5 nalguna das probas obrigatorias desenvolvidas na avaliación continua (proba de preguntas obxectivas, proba práctica ou exame de preguntas de desenvolvemento) pero non consegue aprobar a materia na primeira edición de actas (maio/xuño), poderá conservar na segunda edición (avaliación de xuño-xullo) a calificación das probas aprobadas e examinarse unicamente da parte suspensa.
- Na avaliación de xuño-xullo, que terá lugar na data oficialmente fixada, o exame constará de dous partes unha teórica, de preguntas de desenvolvemento e outra práctica -estudo de casos-.
- O estudante sometido a avaliación continua quedará exento das preguntas de desenvolvemento que se correspondan coa parte do temario da guía docente que teña aprobado e/ou, no seu caso, do exame práctico. Aínda que a parte suspensa sexa a correspondente ao exame de preguntas obxectivas, na segunda edición de actas o exame correspondente aos temas 1 a 8 será de preguntas de desenvolvemento. A nota obtida na avaliación continua non se conservará para convocatorias de cursos académicos posteriores. O/a estudante deberá someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

- **A/o estudante, que non seguisse o sistema de avaliación continua** ou que quedase excluído do mesmo, realizará un exame final. Este exame representa o 100% da calificación da materia. O exame constará de dous partes:
 - Unha **proba teórica escrita** sobre toda a materia, que representará o 70% da calificación final.
 - Competencias que se avalían: CB2, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
 - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
 - Unha **proba práctica escrita** consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final.
 - Competencias que se avalían: CB2, CB3, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
 - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, a/o estudante terá que **aprobar cada unha dos seus partes, a proba práctica e a proba teórica**.
- A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico.

3. Convocatoria "fin de carreira":

Para as/os estudantes que se matriculen na convocatoria fin de carreira, o **exame escrito** representa o 100% da calificación da materia.

- O exame constará de dous partes:
 - Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 70% da calificación final.
 - Competencias que se avalían: CB2, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
 - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
 - Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final.
 - Competencias que se avalían: CB2, CB3, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
 - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, a/o estudante terá que **aprobar cada unha dos seus partes, a proba práctica e a proba teórica**.
- A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico.

OUTRAS INDICACIÓNS

As cualificacións se publicarán na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado.

De resultar preciso, por motivos excepcionais, modificar ou concretar os métodos de avaliación sinalados na guías, tales modificacións se publicarán no mesmo soporte telemático.

No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación. En todos os casos, as probas realizadas permitirá avaliar os resultados de aprendizaxe.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MORENO CATENA, V., CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal penal**, última edición, Tirant lo Blanch,
GÓMEZ COLOMER, J. L. y BARONA VILAR, S., **Proceso Penal. Derecho Procesal III**, última edición, Tirant lo Blanch,
DE LA OLIVA SANTOS, A., ARAGONES MARTÍNEZ, S., HINOJOSA SEGOVIA, R MURZA ESPARZA, J., TOMÉ GARCÍA,, **Derecho procesal penal**, última edición,
GIMENO SENDRA, V., **Manual de Derecho procesal penal**, última edición,
ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, última edición,
RAMOS MÉNDEZ, F., **Enjuiciamiento criminal. Duodécima lectura constitucional**, última edición,

Bibliografía Complementaria

MORENO CATENA, V., **El proceso penal : doctrina, jurisprudencia y formularios**, última edición,
GIMENO SENDRA, V., **Los Procesos penales : comentarios a la ley de enjuiciamiento criminal, con formularios y jurisprudencia**, última edición,
Aranzadi Westlaw,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito penal I/O03G081V01302

Dereito penal II/O03G081V01402

Sistema xudicial español e proceso civil/O03G081V01403

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito administrativo II				
Materia	Dereito administrativo II			
Código	V03G720V01414			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Fernández Acevedo, Rafael			
Profesorado	Fernández Acevedo, Rafael			
Correo-e	racevedo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Na materia □Dereito Administrativo II□ trátase de completar o estudo da parte xeral do Dereito administrativo a través da análise do proceso ante a orde xurisdiccional contencioso administrativo. Así mesmo, abórdase o estudo da teoría dos bens da Administración, unha introdución ao réxime do persoal ao servizo da Administración, a teoría das formas da actividade administrativa, as sancións administrativas e a garantía patrimonial do administrado, que comprende as institucións da expropiación forzosa e a responsabilidade patrimonial da Administración.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Nova	A1 A2 A3 A4 A5

Contidos

Tema	
O control xudicial da acción administrativa. O contencioso administrativo (I)	1. Formulación xeral do contencioso administrativo. 2. O ámbito da xurisdición. 3. Os órganos da xurisdición. 4. O recurso contencioso-administrativo. 4.1. As partes. 4.2. O obxecto do recurso.
O control xudicial da acción administrativa. O procedemento contencioso-administrativo (II)	1. O procedemento ordinario en primeira ou única instancia. 2. O procedemento abreviado. 3. Os procedementos especiais. 4. Os recursos contra providencias, autos e sentenzas. 5.Execución de sentenzas. 6. Medidas cautelares.

A expropiación forzosa	1. Evolución histórica e concepto actual. 2. Lexislación aplicable. 3. Elementos da expropiación forzosa 3.1. Suxeitos da expropiación. 3.2. A causa ou fin da expropiación 3.3. O obxecto da potestade expropiatoria 4. O procedemento expropiatorio 4.1. A declaración de necesidade de ocupación. 4.2. O acordo de necesidade de ocupación. 4.3. A determinación do justiprecio. 4.4. O pago e toma de posesión 4.5. A expropiación urxente 5. As garantías do expropiado 5.1. Os intereses de demora 5.2. A retasación 5.3. O dereito de reversión
A responsabilidade patrimonial da Administración.	1. Concepto. 2. A responsabilidade por actos legislativos e polo funcionamento da Administración de xustiza 3. Os requisitos da responsabilidade patrimonial da Administración. 3.1. A lesión resarcible 3.2. A imputación do dano 3.3. A relación de causalidade 4. Extensión e cálculo da reparación. 5. A reclamación administrativa de responsabilidade. 5. O principio de unidade xurisdiccional. 6. A responsabilidade das autoridades e do persoal ao servizo das Administracións públicas
As formas da actividade administrativa	1. Criterios de clasificación da actividade administrativa. 2. A actividade administrativa de policía ou de limitación. 2.1. Caracterización xeral e principais manifestacións. 2.2. A técnica autorizatoria. As declaracións responsables e as comunicacións previas. 2.3. A delimitación administrativa de dereitos. 3. A actividade administrativa de fomento. Especial referencia á subvención. 4. A actividade administrativa de servizo público. 5. Outras formas de actividade.
As sancións administrativas	1. A potestade sancionadora da Administración 2. Os principios da potestade sancionadora 2.1. O principio de legalidade 2.2. O principio de tipicidad 2.3. A irretroactividad das normas sancionadoras desfavorables 2.4. A responsabilidade 2.5. O principio de proporcionalidade 2.5. Principio non bis in idem 2.6 A prescripción 3. O procedemento sancionador
Os bens públicos	1. Clasificación dos bens públicos e principios xerais. 2. Natureza xurídica e elementos configuradores do dominio público. 3. Dinámica da demanialidad. 4. Utilización do dominio público. 5. Protección e defensa dos bens de dominio público. 6. Determinados bens de dominio público.
O persoal ao servizo da Administración Pública	1. O sistema español de emprego público. Función pública e réxime laboral. 2. O acceso ao emprego público. 3. A carreira funcionarial. 4. Contido da relación funcionarial. 5. Os dereitos colectivos dos funcionarios.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32	30	62
Estudo de casos	15	20	35

Resolución de problemas e/ou exercicios	1	20	21
Exame de preguntas obxectivas	1	17	18
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	12	13
Práctica de laboratorio	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo
Estudo de casos	Resolución de supostos prácticos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Serán abordadas e resoltas as dúbidas formuladas polos alumnos sobre os contidos do tema, e na realización e desenvolvemento dos exercicios e traballos propostos
Estudo de casos	Serán abordadas e resoltas as dúbidas formuladas polos alumnos sobre os contidos do tema, e na realización e desenvolvemento dos exercicios e traballos propostos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Derecho Administrativo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuadrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 10%.	10	A1 A2 A3 A4 A5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse dúas probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 10% da nota final. En ningún caso a superación dos devanditos cuestionarios liberará da realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	20	A1 A2 A3 A4 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba supoñerá o 30 % da nota final. Esta proba realizarase na data sinalada no cronograma.	30	A1 A2 A3 A4 A5
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun ou varios supostos prácticos aos que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta supoñerá o 40 % da nota final.	40	A1 A2 A3 A4 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN DECEMBRO/XANEIRO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)a) Avaliación continua. Ao comezo do curso, o alumnado deberá manifestar a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final. Para aprobar a materia é necesario obter un mínimo de 5 entre o exame final e a avaliación continua. A cualificación máxima que pode obterse nas dúas probas finais será de 7, sumándose á puntuación obtida no devandito exame a que corresponde á avaliación continua. Para que esta suma teña lugar será requisito imprescindible obter un mínimo de 4 sobre 10 en cada unha das probas finais.

b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ou renunciaren ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun único exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final.CONVOCATORIA COMÚN DO MES DE JULIO: Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de decembro, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservárase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a terá que someterse a un novo proceso de avaliación continua. CONVOCATORIA FIN DE CARRERA: Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico, que representará o 100 por 100 da nota final.As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade e publicadas na Web <http://cienciasxuridicasedotraballo.webs.uvigo.es>. Non está permitido levar ao exame ningún dispositivo electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gamero Casado, E., **Derecho Administrativo**, última edición, Tecnos,

Esteve Pardo, J., **Lecciones de Derecho Administrativo**, Última edición, Marcial Pons,

Fuentetaja Pastos, J.A. y Parada Vázquez, R., **Derecho de la Función Pública**, Última edición, Civitas,

Martín Rebollo, L., **Leyes administrativas**, última edición, Aranzadi,

Menéndez, Pablo y Ezquerro, Antonio (dirs.), **Lecciones de Derecho Administrativo**, 1ª Ed., Civitas-Thomson Reuters,

Parada Vázquez, J.R., **Derecho Administrativo, Tomos I, II, y III**, última edición, Open Ediciones Universitarias SL,

Santamaría Pastor, A., **Principios de Derecho Administrativo**, última edición, Iustel,

Bibliografía Complementaria

Sánchez Morón, M., **Régimen Jurídico de los Funcionarios Internos**, Última edición, Aranzadi,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito administrativo económico/V08G081V01945

Réxime xurídico da responsabilidade patrimonial da administración (contractual e extracontractual)/V08G081V01947

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Sistema xudicial español e proceso civil/V08G081V01403

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501

Dereito do traballo e da seguridade social/V08G081V01504

Dereito internacional privado/V08G081V01602

Dereito procesual penal/V08G081V01601

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204

Dereito administrativo I/V08G081V01401

Outros comentarios

Esta materia impártese tamén no Programa Conxunto de Estudos Oficiais do Grao Ade-Dereito no primeiro cuadrimestre do terceiro curso, e o profesor responsable é Rafael Fernández Acevedo (racevedo@uvigo.gal).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección comercial II				
Materia	Dirección comercial II			
Código	V03G720V01415			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	Otero Neira, María del Carmen			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende proporcionar ao estudante os coñecementos necesarios para deseñar e desenvolver un programa de mercadotecnia e capacitarlle para a toma de decisións comerciais. En concreto, a materia de dirección comercial II pretende profundar no coñecemento e posta en práctica das estratexias operativas de mercadotecnia: produto, prezo, comunicación e distribución. Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as tutorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés. Esta oferta da materia con carácter English Friendly só aplícase á titulación dobre grao ADE/Dereito.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia Resultados de Formación e Aprendizaxe

Adquirir coñecementos e dominio das ferramentas do programa de marketing da empresa

Aplicar e implementar estratexias de negocio de produto , tanto individualmente como en grupo

Aplicar e implementar estratexias de negocio de prezo , tanto individualmente como en grupo

Aplicar e implementar estratexias de negocio de comunicación , tanto individualmente como en grupos

Aplicar e implementar a distribución de estratexias de negocio , tanto individualmente como en grupo

Contidos

Tema	
TEMA 1.	1.1 O valor en Marketing e a Proposta de Valor
Proposición de valor da empresa e a súa tangibilización no mix de marketing	1.2 Marketing mix
TEMA 2. A definición da oferta: produto e política de prezos	2.1 Produto 2.2 Prezo
TEMA 3. Diferenciación da empresa no mercado: distribución e comunicación política	3.1 Distribución 3.2 Comunicación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	5	17
Presentación	5	20	25
Resolución de problemas	10	10	20
Seminario	4	5	9
Aprendizaxe baseado en proxectos	16	20	36
Exame de preguntas obxectivas	3	40	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Requírese a asistencia e participación activa do alumnado na aula a través de exposicións, resolución de exercicios, debates e outras actividades. Recoméndase ao estudante que traballe previamente o material entregado polo profesor e que se consulte a bibliografía recomendada para completar a información co fin de seguir as explicacións.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas, casos prácticos, proxectos de aprendizaxe e/ou exercicios relacionados coa materia. Nuns casos o alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante os exercicios de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Noutros, trátase dunha actividade dos estudantes que inclúe a procura e recompilación de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, aplicación dos coñecementos e habilidades en proxectos colaborativos en grupos interdisciplinares, etc. Ademais realizárase a exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou o grupo de estudantes. Pode ser levada a cabo de forma individual ou en grupo.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización de actividades que permiten a cooperación de varias materias e enfrontan aos estudantes, traballando en equipos (que poden ser colaborativos e interdisciplinares), a problemas abertos. Permiten entrenar, entre outras, as capacidades de aprendizaxe cooperativa, de liderazgo, de organización, de comunicación e de fortalecemento das relacións persoais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas de materia. Reunións do profesorado cos estudantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Lección maxistral	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Resolución de problemas	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Presentación	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Presentacións e exposicións por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódense levar a cabo de maneira individual ou en grupo. As exposicións ou presentacións terán lugar nas datas e sesións establecidas. Proba non recuperable.	15	
Resolución de problemas	Avalíase a adecuada capacidade do alumnado de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos, o desempeño dentro dun equipo de traballo, o traballo autónomo e a comunicación oral e escrita, entre outros. Só poderanse entregar actividades nas datas e sesións establecidas. Proba non recuperable	10	
Aprendizaxe baseado en proxectos	Avalíase a capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos nas sesións teórico-prácticas a un proxecto global (real ou ficticio), así como ó traballo en equipo, a presentación e o contido.	15	

Exame de preguntas obxectivas	Proba/s para a avaliación de competencias adquiridas tanto na parte teórica como práctica da materia. Poderá incluír preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, etc.), así como preguntas curtas, numéricas ou de ensaio. Os alumnos seleccionan unha/ s resposta/ s entre un número limitado de posibilidades e/ou responderán a cuestións, ensaios ou exercicios que se lle expoñan. As respostas erróneas penalizan. Poderase solicitar ao alumnado incluír un PDF como proba do exercicio/ s ou tarefa realizada. Poderanse facer probas parciais ao longo do semestre. Formará parte do contido da materia, e por tanto, estará suxeito a avaliación, ademais do contido teórico do manual e os exercicios, toda lectura, actividade, caso, material audiovisual, páxina web, traballo ou comentario indicado ou realizado polos profesores na aula, tanto en horas de teoría como de práctica.	60
-------------------------------	--	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia requírese satisfacer dúas condicións: (1) obter unha puntuación mínima de 5 puntos no conxunto das probas a avaliar e (2) obter como mínimo 4 puntos no exame final (puntuado sobre 10), para sumar o resto das probas avaliadas.

A puntuación obtida pola participación así como a realización e entrega de todas aquelas tarefas establecidas polo profesor (casos, exercicios, supostos, exposicións, memorias u outros), mantense nas convocatorias de xuño e xullo do curso académico en vigor pero NON se gardará para cursos sucesivos.

O alumno/a que non siga a avaliación continua deberá indicalo ANTES da realización da segunda sesión de prácticas e serán examinados mediante unha proba escrita (ou alternativamente, oral se fose preciso) valorada sobre 10 puntos, que non ten por que coincidir coa proba daqueles alumnos que sigan a avaliación continua. En devandita proba aválíase tanto os contidos teóricos como prácticos da materia así como a súa capacidade crítica.

Na convocatoria fin de carreira o exame suporá o 100% da nota.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es/es/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Carmen Otero (coordinadora), **Dirección Comercial 2**, Pearson, 2013

Gonzalez Vazquez, E.; López Miguens, M.J.; y Otero Neira, C. (coord.), **Manual Practico de Márketing**, Pearson, 2014

Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 17 edición, Pearson, 2018

Kotler, P & Keller, K.L., **Marketing Management**, 15 edición, Pearson, 2016

Bibliografía Complementaria

Philip Kotler, Kevin Lane Keller, **Dirección de Marketing**, 15 edición, Pearson, 2016

Gonzalez E. y Alen, E. (coord.), **Casos de dirección de marketing**, Pearson, 2005

Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de marketing**, 13 edición, Pearson, 2017

Miguel Santasmases Mestre, **Fundamentos de marketing**, 2 edición, Pirámide, 2018

Working Material, **Plataforma Educativa Univesidad de Vlgo**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Investigación comercial/V03G020V01701

Mercadotecnia responsable/V03G020V01930

Mercadotecnia sectorial/V03G020V01910

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección comercial I/V03G020V01403

Outros comentarios

Esta guía anticipa os principios e metodoloxías de aprendizaxe para o desenvolvemento da materia e concíbese de forma flexible. Os datos que aparecen nesta guía e nas súas metodoloxías de planificación e educación son orientativos e poderán axustarse en función da heteroxeneidade dos grupos e dos estudantes ou doutras circunstancias que poidan xurdir.

En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovido pola dinámica da clase e do grupo, ou pola importancia das situacións que poidesen xurdir.

O profesorado ofrecerá aos estudantes a información que sexa necesaria para a realización das actividades propostas a través da plataforma educativa da Universidade de Vigo (MOOVI), así como as pautas concretas en cada momento do proceso formativo.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre de 4º curso e o docente responsable será Dna. Mª Carmen Otero Neira.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito mercantil I				
Materia	Dereito mercantil I			
Código	V03G720V01421			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Costas Comesaña, Julio			
Profesorado	Costas Comesaña, Julio Costas Martínez, María del Carmen Tato Plaza, Anxo			
Correo-e	jcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	DEREITO MERCANTIL I é unha asignatura que se imparte no primeiro cuatrimestre do terceiro curso do Grao en Dereito. Nela examínanse desde unha perspectiva xurídica diversos aspectos do fenómeno empresarial: a figura do empresario no mercado, o seu estatuto xurídico, as súas formas de organización e o réxime dos seus colaboradores. Así mesmo abórdanse a chamada propiedade industrial e outros aspectos tan relevantes como a regulación da competencia e a das situacións de crises que a empresa pode atravesar.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia Resultados de Formación e Aprendizaxe

Contidos

Tema	
1. CONCEPTO E FONTES DO DEREITO MERCANTIL	1.1. Orixe e evolución histórica do Dereito mercantil. 1.2. Concepto e elementos do Dereito mercantil. 1.3. Fontes do Dereito mercantil.
2. ESTATUTO XURÍDICO DO EMPRESARIO	2.1. Conceptos fundamentais: empresa, establecemento. empresario. 2.2. A representación mercantil 2.3. O estatuto xurídico do empresario.
3. DEREITO DE SOCIEDADES	3.1. Consideracións xerais e tipoloxía. 3.2. Sociedades personalistas. 3.3. Sociedades de capital. 3.4. Unións de empresas e outras formas societarias.
4. PROPIEDAD INDUSTRIAL	4.1. Protección xurídica das invencións. 4.2. Protección do deseño industrial. 4.3. Protección dos signos distintivos.
5. REGULACIÓN DA COMPETENCIA	5.1. Réxime xurídico da publicidade. 5.2. A defensa da competencia . 5.3. A competencia desleal.
6. DEREITO CONCURSAL	6.1. O "preconcurso" de acreedores. 6.2. Declaración do concurso. 6.3. Administración concursal. 6.4. Masas concursais. 6.5. Solución do concurso. 6.6. Calificación e conclusión do concurso. 6.7. O mecanismo de segunda oportunidade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	49	111	160
Resolución de problemas	20	43	63
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e, en ocasións, as directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que debe desenvolver o estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se plantexan e resolven dúbidas, e se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Atenderanse as dúbidas e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe, tanto de forma presencial (na aula e nas titorías), como de forma non presencial (a través do correo-e ou do campus virtual). As titorías do profesorado da materia poden consultarse e/ou solicitarse nas seguintes ligazóns: http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/roberto-couto-calvino/ http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/juan-manuel-rios-sanchez/ http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/sara-menor-conde/

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Proba que consiste na explicación de puntos concretos dos contidos da materia. Avalía o grao de coñecemento adquirido respecto dos temas indicados no apartado "resultados da aprendizaxe" desde unha perspectiva principalmente teórica. A proba inclúe o desenvolvemento por escrito dos elementos concretamente requiridos. O alumnado suxeito ao sistema de avaliación continua deberá realizar dúas probas deste tipo: unha de carácter non liberatorio a mediados do cuadrimestre que computará ao 30% e outra ao final, sobre a totalidade dos contidos, que computará ao 40%.	70	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba que consiste na resolución de un ou varios exercicios prácticos na que o enfoque principal se poñe na aplicación dos contidos da asignatura. Avalía o grao de coñecemento adquirido ao respecto dos temas indicados no apartado "resultados da aprendizaxe" desde un punto de vista principalmente práctico. A proba inclúe a exposición e, no seu caso, o debate sobre os argumentos e conclusións alcanzados no exercicio, que serán tidos en conta para a nota global da mesma. O alumnado suxeito ao sistema de avaliación continua deberá realizar dúas probas deste tipo que computarán ao 15% da cualificación final cada unha delas.	30	

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

O alumnado poderá optar por un sistema de avaliación continua ou por un sistema de avaliación non continua. Quen se acolla ao primeiro terá a consideración de "asistente"; quen elixa o segundo, a de "non asistente". A opción por un sistema ou outro é libre.

Unha vez superado o prazo dun mes desde o comezo do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifeste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

1ª EDICIÓN DAS ACTAS

A) Alumnado ASISTENTE. Durante o período de clases, deberán asistir, participar activamente e entregar puntualmente os exercicios conforme ás indicacións do profesorado. Disto resultará o 30% da nota final. O 70% restante obterase dos dous exames teóricos formados por unha serie de preguntas directas sobre o contido da asignatura: un a mediados do cuadrimestre de carácter non liberatorio e que representará o 30% da cualificación e outro ao final, sobre a totalidade dos contidos, que computará ao 40%. B) Alumnado NON ASISTENTE. A nota obterase nun só exame, composto de dúas partes. A primeira constará dunha serie de preguntas de carácter teórico e computará un 70% da cualificación. A segunda suscitará

un ou varios supostos prácticos e computará o 30% restante. As competencias avaliadas son as mesmas que no sistema de avaliación para o alumnado asistente. Os resultados da aprendizaxe son tamén os mesmos que no sistema de avaliación para o alumnado asistente.

2ª EDICIÓN DAS ACTAS) Alumnado ASISTENTE. Gardarase a nota das prácticas desenvolvidas por avaliación continua, que representará o 30% da cualificación final. O 70% restante obterase dun exame formado por unha serie de preguntas sobre o contido da totalidade da asignatura.

B) Alumnado NON ASISTENTE. Deberá realizar un exame composto dunha parte teórica e outra práctica. A primeira consistirá nunha serie de preguntas directas sobre o contido da asignatura e computará o 70% da nota final. A segunda, nun ou varios exercicios prácticos e contará o 30% restante. As competencias avaliadas son as mesmas que no sistema de avaliación para o alumnado asistente. Os resultados da aprendizaxe son tamén os mesmos que no sistema de avaliación para o alumnado asistente.

FIN DE CARREIRA TODO o alumnado deberá realizar un só exame de estrutura idéntica á prevista nos apartados anteriores para o alumnado NON ASISTENTE. As competencias avaliadas son as mesmas que no sistema de avaliación para o alumnado asistente. Os resultados da aprendizaxe son tamén os mesmos que no sistema de avaliación para o alumnado asistente.

PROBAS DE AVALIACIÓN As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso actual e documentación concordante. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. De ser necesario, por motivos excepcionais, modificar ou precisar os métodos de avaliación sinalados na Guía, tales modificacións ou precisións publicaranse no mesmo soporte telemático.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

José María de la Cuesta Rute (dir.), **Derecho Mercantil I y II**, última edición, Huygens,

Fernando Sánchez Calero, **Instituciones de Derecho Mercantil**, última edición,

Francisco Vicent Chulià, **Introducción al Derecho Mercantil**, última edición,

Alberto Bercovitz Rodríguez-Cano, **Apuntes de Derecho Mercantil**, última edición,

Manuel Botana Agra y otros, **Lecciones de Derecho Mercantil I**, última edición,

Guillermo Jiménez Sanchez (Coord.), **Lecciones de Derecho Mercantil**, última edición,

Aranzadi West Law,

tirantonline,

Código de comercio y leyes complementarias, última edición,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito de defensa da competencia/O03G081V01923

Dereito mercantil europeo/O03G081V01911

Dereito mercantil II/O03G081V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito romano/O03G081V01104

Dereito: Teoría do dereito/O03G081V01102

Historia: Historia do dereito/O03G081V01205

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito civil III. Familia e sucesións				
Materia	Dereito civil III. Familia e sucesións			
Código	V03G720V01422			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Noriega Rodríguez, Lidia			
Profesorado	Noriega Rodríguez, Lidia			
Correo-e	lidianr@uvigo.gal			
Web				
Descrición xeral	Trátase dunha materia obrigatoria que achega ao alumno ao dereito de familia e ao dereito de sucesións, permitíndolle coñecer institucións xurídicas esenciais en devanditos ámbitos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Trátase dunha materia obrigatoria que achega ao alumno ao dereito de familia e ao dereito de sucesións, permitíndolle coñecer institucións xurídicas esenciais en devanditos ámbitos

Contidos

Tema	
Tema 1.- O Dereito de familia.	A familia e as relacións familiares. Novos tipos de familia. As unións de feito. A lei de Dereito civil de Galicia Os alimentos. O parentesco.
Tema 2.- O matrimonio.	O sistema matrimonial español. O expediente matrimonial e os efectos da celebración do matrimonio. Formas de celebración do matrimonio. Requisitos formais. Ineficacia do matrimonio.
Tema 3.- As capitulaciones matrimoniais. Réximes económico matrimoniais.	As capitulaciones matrimoniais no Código Civil e no Dereito Civil de Galicia As doazóns por razón de matrimonio e os seus efectos: Código civil e Dereito Civil de Galicia. Os réximes económico matrimoniais e da convivencia. A sociedade de gananciales e o réxime de separación de bens.
Tema 4.- As crises matrimoniais.	Crises matrimoniais: Efectos persoais e patrimoniais nas crises matrimoniais. A nulidade, separación e divorcio. Efectos. A garda e custodia dos fillos. A mediación familiar. Concepto, regulación e oportunidade lexislativa da custodia compartida. A conveniencia da mediación familiar en separacións e divorcios.
Tema 5.- A patria potestade. A filiación e as relacións de filiación. A adopción. Institucións tutelares.	Dereitos e obrigacións dos pais respecto dos seus fillos. Os efectos persoais e patrimoniais derivados da filiación. Dereitos dos adoptados. Institucións tutelares.
Tema 6.- Dereito de sucesións.	A sucesión mortis causa. Apertura da sucesión, a delación. Capacidade para suceder. O dereito de acrecer. O obxecto da sucesión. O iter sucesorio no Código civil. Vicisitudes e capacidade do sucesor.
Tema 7.- A herdanza yacente. A adquisición da herdanza e as súas clases. Efectos.	Situación especial da herdanza yacente. Formas de adquisición da mesma.
Tema 8.- A comunidade hereditaria e a partición da herdanza. As operacións particionales.	Modalidades de partición hereditaria. Regras establecidas polo lexislador.
Tema 9.- A sucesión testamentaria. Clases de testamento.	Testamento pechado, aberto e ológrafo. Testamentos especiais.
Tema 10.- O contido do testamento. A ineficacia do testamento. A sucesión testada en Galicia.	Causas de ineficacia do testamento.
Tema 11.- As substitucións hereditarias. O legado. A revogación do testamento. O albacea.	Modalidades de substitución hereditaria. Causas de revogación do testamento. Suxeitos que poden ser albaceas.

Tema 12.- A sucesión forzosa: a lexítima e a mellora. A lexítima dos descendentes, do cónxuxe viúvo e dos ascendentes. As lexítimas no Dereito civil de Galicia. As reservas.

A sucesión forzosa no Código civil e na Lei de Dereito civil de Galicia. Diferenzas.

Tema 13.- A sucesión non testamentaria: sucesión intestada e sucesión paccionada.

Os pactos sucesorios no Dereito civil de Galicia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	38	72
Estudo de casos	11	13.5	24.5
Exame de preguntas obxectivas	1	33.5	34.5
Estudo de casos	1	12.5	13.5
Debate	5.5	0	5.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumnado.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atenderase aos alumnos de forma personalizada nas concretas cuestións que poidan expor, facendo extensivas as explicacións ao resto dos alumnos presentes na aula. De ser preciso, a atención será **telemática (mediante correo electrónico e plataformas de **teledocencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Lección maxistral	Atenderase aos alumnos de forma personalizada nas concretas cuestións que poidan expor, facendo extensivas as explicacións ao resto dos alumnos presentes na aula. De ser preciso, a atención será **telemática (mediante correo electrónico e plataformas de **teledocencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Probas	Descrición
Estudo de casos	Atenderase aos alumnos de forma personalizada nas concretas cuestións que poidan expor, facendo extensivas as explicacións ao resto dos alumnos presentes na aula. De ser preciso, a atención será **telemática (mediante correo electrónico e plataformas de **teledocencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Exame de preguntas obxectivas	Atenderase aos alumnos de forma personalizada nas concretas cuestións que poidan expor, facendo extensivas as explicacións ao resto dos alumnos presentes na aula. De ser preciso, a atención será **telemática (mediante correo electrónico e plataformas de **teledocencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Debate	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Probas en que se suscita unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo de diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da propia situación, etc.	40	
Exame de preguntas obxectivas	Exame de preguntas obxectivas de respostas curtas consistentes nunha ou varias palabras, ou medias dunha ou varias frases.	40	
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, análise dun caso, resultado dun proxecto, exercicio ou problema que haberá de ser resolvido previa lección maxistral.	20	

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DA ACTA O alumnado deberá realizar un exame teórico final, no que se lles realizarán preguntas

obxectivas abertas. A nota representará, como máximo, o 40% da nota final. Os alumnos que realicen a avaliación continua serán avaliados sobre as prácticas realizadas en clase, así como a asistencia á participación das mesmas. A cualificación supoñerá o 40 % da nota final. Para acollerse ao sistema de avaliación continua, é obrigatorio a asistencia, polo menos do 80 % das clases. Unha vez transcorrido o prazo de 1 mes, desde o inicio do curso académico, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que os alumnos matriculados manifesten formalmente a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. Entenderase que o alumnado na avaliación continua deberán obter, para compensar unha parte coa outra, un 3 sobre 10 nos casos, e un 4 sobre 10 na proba de contidos, sen que ningunha das preguntas teña do exame teórico unha cualificación inferior a 3 puntos sobre 10. Así mesmo, durante o curso académico celebrarase un debate sobre os contidos da materia nos que se valorará a participación e os coñecementos. A valoración na cualificación final será do 20 %. O alumnado poderá renunciar á avaliación continua e á nota e pasar á parte práctica do exame, nas mesmas condicións que o alumnado que non participase na avaliación continua. O alumnado que non realice a avaliación continua deberán resolver, ademais do exame teórico final cunha valoración do 70%, 2 casos prácticos sobre a materia, cuxa puntuación será como máximo o 30% da nota final. Do mesmo xeito que na avaliación continua, para poder compensar unha parte coa outra se debe obter un 3 sobre 10 nos casos e un 4 sobre 10 na proba de contidos, sen que ningunha das preguntas do exame teórico teña un grao inferior de cualificación de 3 puntos sobre 10. VALORACIÓN NA SEGUNDA EDICIÓN DA ACTA: O sistema de avaliación no segundo período será o mesmo que no primeiro período, segundo sígase a avaliación continua ou final, podendo alcanzar o 100% da cualificación en ambos. CONVOCATORIA FIN DE CARRERA: EXAME FIN DE CARRERA: Farase da mesma forma que para os alumnos que non participaron na avaliación continua. ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS: Realizarase a adaptación curricular #de acordo con o suxerido polo/a coordinador/a de discapacidade segundo os protocolos da Universidade. DATAS, HORARIOS E LUGAR DE REALIZACIÓN DAS PROBAS DE AVALIACIÓN: As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario das probas de avaliación aprobado pola xunta de facultade para o curso 2023/2024. PUBLICACIÓN DAS CUALIFICACIÓNS: As cualificacións da materia, tanto para a convocatoria ordinaria como para a extraordinaria, efectuarase a través da Secretaría virtual. O alumnado deberá ter activada a función de comunicación a móbiles. Igualmente, a través da plataforma moovi recibirán un aviso da publicación das cualificacións e da data da revisión prevista. RECENSIÓN BIBLIOGRÁFICA Inclúese recensión de bibliografía para facilitar ao alumnado unha fonte de manuais sobre os contidos da materia, de carácter meramente informativo, aos que poden acudir para completar explicacións que proporcionen os docentes. USO DE MEDIOS LICITOS Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII do Regulamento sobre Avaliación, cualificación e calidade da docencia e o proceso de aprendizaxe do estudantado.

file:///C:/Users/Usuario/Downloads/Regulamento%20de%20estudiantes%20de%20a%20Universidade%20de%20Vigo%20(1).pdf Nas probas avaliadas o alumnado ten PROHIBIDOS o uso de dispositivos electrónicos con capacidade de comunicación e/o almacenamento de datos.

TUTORIAS Realizaranse a pedimento do alumnado a través de correo electrónico dirixido ao docente.

<https://campusremotouvigo.gal/access/public/meeting/152058851>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Albaladejo García, **Derecho civil III**, Edersa, Última edición

Lasarte Alvarez, **Principios de Derecho civil III**, Marcial Pons, Última edición

Bercovitz Rodríguez-Cano, **Derecho de Familia**, Bercal, Última edición

AAVV, **Código civil**, Última edición

AAVV, **Ley de Derecho civil de Galicia 2/2006**, Última edición

Vela Sánchez Antonio, **Derecho Civil para el Grado. Derecho de Familia**, Dykinson, Última edición

Vela Sánchez Antonio, **Derecho Civil para el Grado. Derecho de Sucesiones**, Dykinson, Última edición

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/O03G081V01203

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404

Outros comentarios

Esta materia impártese no *PCEO de Administración e Dirección de empresas, compartindo programa docente.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito financeiro e tributario I				
Materia	Dereito financeiro e tributario I			
Código	V03G720V01423			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Pita Grandal, Ana María			
Profesorado	García Freiría, Mónica Pita Grandal, Ana María Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Correo-e	apita@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O "Dereito Financeiro e Tributario I" é unha materia que ten por finalidade o estudo da ordenación xurídica dos ingresos e gastos públicos, así como das relacións xurídicas que xorden entre a Administración e os particulares. A materia obxecto de estudo estrutúrase en tres grandes apartados. Dun lado, o primeiro apartado serve de introdución ao estudo do Dereito Financeiro, destacando a análise das fontes desta rama xurídica e do poder financeiro nos tres niveis de Facenda (Estado, Comunidades Autónomas e Corporacións Locais). Un segundo apartado dedica especial atención ao Dereito orzamentario, é dicir, ao estudo xurídico do ciclo do gasto público. Por último, o terceiro apartado correspóndese coa denominada "Parte xeral" do Dereito Tributario, a cal -á súa vez- enfróntase por separado ao estudo do tributo e a obriga tributaria, á interpretación e aplicación dos tributos, ao dereito sancionador tributario e, finalmente, á revisión dos actos administrativos tributarios, contidos todos eles cuxo coñecemento resulta imprescindible antes de abordar a "Parte especial" do Dereito Tributario ("Dereito Financeiro e Tributario II"), que completa a formación do estudantado no que atinxe ás materias obrigatorias de Dereito Financeiro.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer, interpretar e aplicar as normas reguladoras do poder financeiro en España, así como as que incumben aos ingresos, con especial referencia ao tributo, e ao gasto público	A1 A2 A3 A4 A5

Contidos
Tema

PRIMEIRA PARTE: INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DO DEREITO FINANCEIRO.

- 1.- O Dereito Financeiro. Concepto e contido.
- 2.- As fontes do ordenamento financeiro.
- 3.- Os principios constitucionais de xustiza no ordenamento financeiro.
- 4.- O poder financeiro en España.
- 5.- A aplicación e interpretación das normas financeiras.
- 6.- O obxecto da actividade financeira. Aspectos xurídicos.
- 7.- A Débeda Pública.

SEGUNDA PARTE: DEREITO ORZAMENTARIO.

- 8.- O Dereito Orzamentario. Concepto. Os principios orzamentarios.
- 9.- Contido e efectos xurídicos do Orzamento.
- 10.- Fases do ciclo orzamentario. Elaboración, aprobación e execución do Orzamento.
- 11.- O control do Orzamento.

TERCEIRA PARTE: DEREITO TRIBUTARIO. PARTE XERAL.

- 12.- Os principios constitucionais en materia tributaria.
- 13.- A obrigação tributaria. O tributo.
- 14.- Clases de tributos.
- 15.- O feito imponible.
- 16.- As obrigacións subsidiarias e accesorias.
- 17.- Sujeitos da obrigação tributaria.
- 18.- A capacidade no ámbito tributario.
- 19.- A cuantificación da obrigação tributaria.
- 20.- Réximes de determinación de bases impositibles. Cota e débeda tributaria.
- 21.- Extinción da obrigação tributaria.
- 22.- A aplicación dos tributos. A obrigação de proporcionar información á Administración Tributaria.
- 23.- A asistencia e información aos obrigados tributarios. Normas comúns sobre actuacións e procedementos tributarios.
- 24.- O procedemento de xestión.
- 25.- A Inspección dos tributos.
- 26.- A recadación. O período executivo.
- 27.- Infraccións e sancións tributarias. O procedemento sancionador.
- 28.- A revisión de actos administrativos tributarios.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	43.1	96.3	139.4
Seminario	25.2	56.2	81.4
Exame de preguntas de desenvolvemento	3.7	0	3.7
Observación sistemática	0.5	0	0.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos estruturais e esenciais da materia.
Seminario	Análise de contidos específicos. Resolución de supostos prácticos. Exposición oral polo estudantado e/ou presentación escrita sobre un tema proposto polo profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias previstas no apartado correspondente desta guía docente. A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.
Seminario	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias previstas no apartado correspondente desta guía docente. A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

Descrición	Cualificación Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---

Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba que consta de dúas partes: unha práctica escrita (na que a/o alumna/o terá que demostrar a adquisición das competencias esenciais da materia) e unha teórica que, tratándose da proba final, a elección de cada estudante poderá ser oral ou escrita (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia). A/o alumna/o que se acolla ao sistema de avaliación continua realizará dúas probas parciais e escritas coas dúas partes anteriormente indicadas (práctica e teórica). Cada proba parcial representará un 40% do valor total da cualificación final. Cada unha destas dúas probas parciais será liberatoria sempre que a/o alumna/o alcance unha cualificación mínima de 5 sobre 10, de maneira que superando ambas as probas non estará obrigada/o a realizar o exame final da materia, como requisito para superar esta última. As/os alumnas/os que sigan o sistema de avaliación global realizarán unha única proba final que constará de dúas partes: un exame teórico (que poderá ser oral ou escrito, a elección de cada estudante), o cal suporá o 70% da súa cualificación final; e un exame práctico e escrito, o cal representará o 30% da súa nota final. Resultado de aprendizaxe: Coñecer, interpretar e aplicar as normas reguladoras do poder financeiro en España, así como as que incumben aos ingresos, con especial referencia ao tributo, e ao gasto público.	80	A1 A2 A4 A5
Observación sistemática	O profesorado, a través de diferentes actividades que propoña ao alumnado que se someta a avaliación continua (casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa na aula, etc.), valorará a asistencia regular, a participación activa e a calidade das intervencións do devandito alumnado, tanto nas clases maxistras como, sobre todo, nos seminarios. A asistencia regular así como a participación activa e de calidade do alumnado acollido a avaliación continua suporá o 20% da súa nota final. Resultado de aprendizaxe: Coñecer, interpretar e aplicar as normas reguladoras do poder financeiro en España, así como as que incumben aos ingresos, con especial referencia ao tributo, e ao gasto público.	20	A1 A2 A3 A4 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que figura no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame.

Oportunamente, ao comezo do cuadrimestre, se lle proporcionará ao alumnado un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA A 1ª EDICIÓN DE ACTAS.-

1.- Conforme establece o Regulamento de Avaliación da Universidade de Vigo (aprobado polo Claustro de 18 de abril de 2023), a/o alumna/o deberá manifestar a súa intención de non acollerse ao sistema de avaliación continua de acordo co procedemento e na data establecidos polos órganos competentes do Centro.

Para ese efecto, na Facultade de Dereito, unha vez superado o prazo dun mes desde o comezo do cuadrimestre, se abrirá un novo prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, de forma fehaciente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

2.- A/o alumna/o que se acolla ao sistema de avaliación continua será avaliada/o conforme aos seguintes criterios: 1º) Primeira proba parcial, que se realizará a metade do cuadrimestre (40% do valor total da cualificación final). 2º) Segunda proba parcial, que se realizará nas últimas semanas de clase (40% do valor total da cualificación final). 3º) Asistencia regular, participación activa na clase e asistencia a outras posibles actividades organizadas pola Área de Dereito Financeiro e Tributario (20% do valor total da cualificación final).

As dúas probas parciais serán obrigatorias, escritas e constarán de dúas partes: práctica e teórica. A parte práctica terá un valor na cualificación da proba parcial dun 20%, mentres que a parte teórica representará o 80% restante de dita cualificación. Cada unha destas dúas probas parciais será liberatoria sempre que a/o alumna/o alcance unha cualificación mínima de 5 sobre 10, de maneira que superando ambas as dúas probas non estará obrigada/o a realizar o exame final da materia, como requisito para aprobar esta última.

Si a/o alumna/o acollida/o ao sistema de avaliación continua non superou unha ou ambas as probas parciais realizadas ao longo do cuadrimestre estará obrigada/o a presentarse ao exame final, pola materia correspondente a unha ou ás dúas probas parciais, para aprobar a materia. O exame final terá dúas partes: unha proba teórica (que poderá ser escrita ou oral, a elección do alumnado, e que representará o 80% da cualificación correspondente ao exame final), e unha proba práctica (que suporá o 20% restante de dita cualificación). No devandito exame final, o alumnado deberá alcanzar unha nota mínima de 4 sobre 10 (en cada unha das partes da materia das que, no seu caso, se examine) para que se lle teña en conta a cualificación obtida ao longo do cuadrimestre por medio da asistencia regular, a participación activa na clase e a asistencia a outras posibles actividades organizadas pola Área de Dereito Financeiro e Tributario (máximo 20%). De non alcanzar esa nota mínima, a cualificación que se reflectirá na acta será a obtida no exame final.

Así mesmo, ao exame final poderá concorrer o alumnado que supere as dúas probas de avaliación continua realizadas durante o cuadrimestre e desexa subir nota.

3.- As/os alumnas/os que sigan o sistema de avaliación global realizarán unha única proba final na que se avaliarán todas as competencias da materia e que constará de dúas partes: un exame teórico (que poderá ser oral ou escrito, a elección de cada estudante), o cal suporá o 70% da súa cualificación final; e un exame práctico e escrito (que será diferente ao que realice o alumnado sometido a avaliación continua), o cal representará o 30% da súa nota final.

4.- Para todo o alumnado, o exame final terá lugar na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2023/2024.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA A 2ª EDICIÓN DE ACTAS.-

1.- No exame de xuño/xullo, a/o alumna/o que se acolleu ao sistema de avaliación continua só realizará unha proba final, que representará o 80% da súa cualificación final, e que constará de dúas partes: unha práctica escrita (na que se resolverán un ou varios casos prácticos, e que suporá un 20% da cualificación correspondente á proba final) e unha teórica - que poderá ser escrita ou oral, a elección do alumnado- (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia, e que suporá o 80% da cualificación correspondente á devandita proba final). En todo caso, a/o alumna/o deberá alcanzar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 nesa proba final para que se lle teña en conta a cualificación obtida ao longo do cuadrimestre por medio da asistencia regular, a participación activa na clase e a asistencia a outras posibles actividades organizadas pola Área de Dereito Financeiro e Tributario (máximo 20%). De non alcanzar esa nota mínima, a cualificación que se reflectirá na acta será a obtida no exame final.

2.- As/os alumnas/os que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán, exclusivamente para a segunda oportunidade de exame, a nota que obtivesen ao longo do cuadrimestre por asistencia regular, participación activa na clase e asistencia a outras posibles actividades organizadas pola Área de Dereito Financeiro e Tributario (máximo 20%).

3.- Para as/os alumnas/os acollidas/os ao sistema de avaliación global, a súa cualificación final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico -que poderá ser escrito ou oral, a elección do alumnado- e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realice o alumnado sometido a avaliación continua.

4.- O exame final de xuño/xullo, tanto para as/os alumnas/os de avaliación continua como de avaliación global, terá lugar na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2023/2024.

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA AS/OS ALUMNAS/OS QUE CONCORRAN Á CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA.-

No exame de Fin de Carreira a nota final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico, ambos os dous escritos.

O exame de Fin de Carreira terá lugar na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2023/2024.

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA AS/OS ALUMNAS/OS QUE SOLICITEN SER EXAMINADOS POR TRIBUNAL (SÓ PARA ALUMNADO QUE SE ATOPE EN 4ª MATRICULA E SEGUINTES).-

O exame constará de dúas partes (práctica e teórica) e será exclusivamente escrito.

As datas e horarios das diferentes oportunidades de exame son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico 2023/2024.

INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA: CONSULTA DE TITORÍAS.-

De seguido sinálanse os enlaces á páxina web da Facultade de Dereito onde se poden consultar as titorías do profesorado da materia:

- Prof. Dr. Roberto Ignacio Fernández López: <http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/roberto-ignacio-fernandez-lopez/>
- Profa. Dra. Mónica Siota Álvarez: <http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/monica-siota-alvarez/>
- Prof. Javier Freire Gallego: <http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/javier-freire-gallego/>
- Prof. Javier Constenla Vega: <http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/javier-constenla-vega/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- FERREIRO LAPATZA, J.J., **Instituciones de Derecho Financiero y Tributario, Primera y Segunda Parte**, Última edición, Marcial Pons,
- PÉREZ ROYO, F., **Derecho financiero y tributario. Parte General**, 33ª edición, Civitas, 2023
- MARTÍN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; y CASADO OLLERO, G., **Curso de Derecho financiero y tributario**, 34ª edición, Tecnos, 2023
- MERINO JARA, I. (Dir.), **Derecho financiero y tributario. Parte General**, 12ª edición, Tecnos, 2023
- SIMÓN ACOSTA, E. y otros, **Código Tributario**, 30ª edición, Aranzadi, 2023

Bibliografía Complementaria

- PITA GRANDAL, A.Mª. (Coordinadora), **Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario**, 2ª edición, Tórculo Edicións, 2001
- CALVO ORTEGA, R. (Dir.), **Comentarios a la Ley General Tributaria**, 2ª edición, Civitas-Thomson Reuters, 2009
- PITA GRANDAL, A. M., **La prueba en el procedimiento de gestión tributaria**, 1ª edición, Marcial Pons, 1998
- FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., **La comprobación de hechos por la Inspección de los tributos**, 1ª edición, Marcial Pons, 1998
- RUIZ HIDALGO, C., **La responsabilidad tributaria en el alzamiento de bienes**, 1ª edición, Marcial Pons, 2009
- ANEIROS PEREIRA, J., **Las sanciones tributarias**, 1ª edición, Marcial Pons, 2005
- MULEIRO PARADA, L. M., **La determinación objetiva: IRPF e IVA**, 1ª edición, Marcial Pons, 2009
- SIOTA ÁLVAREZ, M., **Analogía e interpretación en el Derecho tributario**, 1ª edición, Marcial Pons, 2010
- CUBERO TRUYO, A. (Dir.), **Estudios sobre el Decreto-Ley como fuente del Derecho Financiero y Tributario**, 1ª edición, Aranzadi, 2016
- FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., **La imprescriptibilidad de las deudas tributarias y la seguridad jurídica**, 1ª edición, Marcial Pons, 2016
- PITA GRANDAL, A. M. (Dir.), **Estudios sobre la financiación de los puertos**, 1ª edición, Marcial Pons, 2017
- SESMA SÁNCHEZ, B., **La nulidad de las liquidaciones tributarias**, 1ª edición, Aranzadi, 2017

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Dereito mercantil I/O03G081V01502

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/O03G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/O03G081V01204

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/O03G081V01203

Dereito: Teoría do dereito/O03G081V01102

Dereito administrativo I/O03G081V01401

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Decisións de financiamento				
Materia	Decisións de financiamento			
Código	V03G720V01424			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Huarte Galbán, Cecilio			
Profesorado	Huarte Galbán, Cecilio			
Correo-e	chuarte@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es			
Descrición xeral	Interpretación e toma de decisións de financiamento en todas as posibles modalidades: autofinanciación e financiamento externo. Análise do sistema financeiro. Estimación do custo das diferentes alternativas financeiras			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Determinar as distintas fontes financeiras existentes no sistema financeiro	
Estimar o custo das fontes financeiras	
Tomar decisións en función dos resultados das distintas alternativas financeiras.	
Asesorar sobre decisións de investimento e financiamento.	
Coñecer a estrutura do sistema financeiro español	

Contidos

Tema
O FINANCIAMENTO NO SISTEMA FINANCEIRO
O CUSTO DAS DISTINTAS FONTES DE FINANCIAMENTO.
O CUSTO MEDIO DO FINANCIAMENTO DA EMPRESA
A TOMA DE DECISIONS DE FINANCIAMENTO.
AS DECISIONS DE INVESTIMENTO
FINANCIAMENTO

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas con apoio das TIC	20	40	60
Lección maxistral	30	58	88
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo, que se realizan en aulas de informática.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas con apoio das TIC	Resolución dunha ou varias probas, ao longo do cuadrimestre, sobre as prácticas realizadas.	35	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, sobre a parte teórica e práctica da materia, o mesmo día que o exame final.	40	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Sistema de avaliación continua: Realizánsese ao longo do curso 3 probas, cunha ponderación do 35%, 25% e 40% respectivamente. A última destas probas terá lugar o mesmo día que o exame final. Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudiantado poderá optar a ser avaliado con exame final, que suporá o 100% da cualificación. Igualmente poderase optar a ser avaliado con exame que suporá o 100% da cualificación na segunda convocatoria.

A avaliación da convocatoria fin de carreira, consistirá na resolución dunha proba escrita presencial, sobre a parte teórica e practica da materia. Na convocatoria de Fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As diferenzas entre sistemas de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo xustifícase pola necesaria adaptación ou na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

As datas dos exames da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Pison Fernández, I., **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Madrid, Pirámide, 2001

José Alberto Parejo Gámir... [et al.], **Manual de sistema financiero español**, 27ª edición, Ariel, 2018

Bibliografía Complementaria

López Lubián, F.; García Estevez, P., **Finanzas en el mundo corporativo. Un enfoque práctico**, 1ª edición, Mc Graw Hill, 2005

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, 22ª edición, Pirámide, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Valoración de activos/V03G020V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Decisións de investimento/V03G020V01402

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito, impártese no 2º cuadrimestre do 4º Curso e o profesor responsable é o Dr. Cecilio Huarte Galvan.

Achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise contable				
Materia	Análise contable			
Código	V03G720V01425			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	4	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
Profesorado	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
Correo-e	macrespo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Análise da información financeira das sociedades mercantiles, a través das súas contas anuais. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade pra analizar e evaluar a situación economico-financiera das sociedades mercantís	

Contidos

Tema	
1. A Análise Financeira	Introdución A Información Económico-Financeira: Fundamentos e Obxectivos
2. Os Estados Financeiros	Balance Resultados Estado de Cambios no Patrimonio Estado de Fluxos de Tesouraría Memoria
3. Consolidación de Estados Financeiros	Introdución As Combinacións de negocios O Control Societario Os Métodos de Consolidación
4. A Opinión de Auditoría	Introdución As Normas de Auditoría O Informe de Auditoría
5. A Análise Económica-Financeiro	Introdución Instrumentos e Técnicas da Análise Detección de Prácticas de Distorsión da Información Financeira Cálculo e Avaliación da Rendibilidade Cálculo e Avaliación do Risco Predición da Insolvencia Empresarial A Cualificación de Títulos
6. Os Mercados de Capitais: Información e Goberno Corporativo	Introdución A información financeira nos Mercados Financeiros O Goberno Corporativo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	45	87	132
Resolución de problemas	22.5	45	67.5
Seminario	7.5	15	22.5

Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
---------------------------------------	---	---	---

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos máis relevantes, a partir da base de material docente posto a disposición dos alumnos en plataforma e bibliografía indicada.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.
Seminario	Control do proceso de aprendizaxe dos alumnos e avaliación do coñecemento en grupos reducidos a partir de actividades propostas polo profesor e a súa resolución e interacción cos alumnos. Posibilidade de avaliación de coñecementos e habilidades.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.
Seminario	Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Evidencias de aprendizaxe a través dun conxunto de actividades propostas ao alumno para consolidar o seu proceso de aprendizaxe durante o curso académico e avaliadas en grupo reducido con carácter voluntario. Avaliación de habilidades de traballo en grupo e adaptación a contornas de traballo con especial énfase no comportamento social	75	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias da materia. En caso de non superar a materia por avaliación continua, o alumno deberá obter un mínimo de 5/10 nesta proba.	25	

Outros comentarios sobre a Avaliación

En avaliación continua, cada proba puntúa sobre 10 puntos pero a ponderación é: Contas Individuais 15%, Contas Consolidadas 15%, Análisis Contable 15% e Aspectos teóricos e Informes de Auditoría 30%.

Os estudantes que obtivesen máis de 4 puntos en cada proba e cuxa nota media sexa igual ou superior a 5 puntos superarían a materia.

O exame final permitirá mellorar a nota obtida en avaliación continua.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudante poderá optar por ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación.

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Crespo, **Información financiera y Análisis de Estados Financieros**, 3ª,

Revsine, Collins, Johnson, **Financial Reporting and Analysis**, 5ª,

Alvarez Melcón y Corona Romero, **Cuentas Anuales Consolidadas**,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Outros comentarios

Imprescindible levar a asignatura ao día.

Esta materia no PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas-Derecho se imparte no segundo cuatrimestre do cuarto curso sendo o profesor responsable Miguel Ángel Crespo Domínguez.
